

2022 METŲ PAKARTOTINĖS SESIJOS ISTORIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO KANDIDATŲ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA

Kiekvieno iš 01–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas 1 tašku.

Klausimo numeris	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Teisingas atsakymas	B	C	C	B	C	B	A	D	C	B

Klausimo numeris	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Teisingas atsakymas	B	A	A	C	B	A	C	B	B	D

Klausimo numeris	21	22	23	24	25
Teisingas atsakymas	D	A	D	B	A

Kandidatas atsakymus į 26–51 klausimus **gali suformuluoti savais žodžiais**. Ar atsakymų turinys yra teisingas, sprendžia egzamino užduoties vertintojai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
26	Galimi atsakymai: - Skirtingas religinių apeigų traktavimas. - Varžymasis dėl teritorinės įtakos Europoje. <i>Pokytis:</i> Krikščionių pasaulis suskilo į dvi dalis: Katalikų Bažnyčią ir Stačiatikių Bažnyčią / Rytų Bažnyčią ir Vakarų Bažnyčią. / Įvyko Bažnyčios skilimas / schizma.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
27	<i>Pagrindinė mintis:</i> Popiežiaus valdžios viršenybė prieš pasaulietinę valdžią. <i>B šaltinio teiginiai:</i> Galimi atsakymai: - Tik popiežius gali naudoti imperijos ženklus. - Tik popiežiui visi kunigaikščiai turi bučiuoti kojas. - Popiežius gali šalinti imperatorius.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
28	<i>Tikslas:</i> Prisidėti prie kryžiaus žygio, siekiant išvaduoti Kristaus karstą. <i>Paaiškinimas:</i> Nes šventąsias vietas yra užėmę musulmonai.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
29	Galimi atsakymai: Tikėjosi, kad dalyvavimas kryžiaus žygiuose išpirks nuodėmes.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	• Blogos gyvenimo sąlygos kryžiaus žygių išvakarėse. • Feodalų sūnūs ieškojo žemės ir turtų. • Valstiečiai tikėjosi ištrūkti iš baudžiavinės priespaudos.		2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
30	<i>Miestas (1):</i> Konstantinopolis. <i>Citata:</i> „Mykolas, patriarchas per prievartą“ (A šaltinyje minimas patriarchas, kuris rezidavo Konstantinopolyje). <i>Miestas (2):</i> Jeruzalė. <i>Citata:</i> „šalių valdovas – Dievo miestas“ (D šaltinyje minimas Dievo miestas yra Jeruzalė, į kurią Urbonas II kvietė vykti žmones).	4	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. 4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
31	• Stačiatikybė. • Islamas.	2	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
32	• Lietuvos bajorams suteikiamos tokios pačios teisės kaip ir Lenkijos bajorams. • Bajorai laisvai savo nuožiūra gali elgtis su valstiečiais. <i>Amžius:</i> XV a.	3	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
33	<i>Valdžios institucija:</i> Ponų Taryba. <i>Paaiškinimas:</i> Galimi atsakymai: • Karalius negalėjo priimti sprendimų valstybėje be bajorų pritarimo. • Ponų Tarybai kartu su Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu buvo pripažinta įstatymų leidimo teisė. • Ponų Tarybos nariai įgijo teisę reikšti nuomonę, prieštaraujančią didžiojo kunigaikščio nuomonei. <i>Amžius:</i> XV a.	3	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
34	<i>Reforma:</i> Valakų reforma / Valakų. <i>Tikslai:</i> Galimi atsakymai: • Sustiprinti žemės ūkį ir padidinti valstybės pajamas. • Įtvirtinti valstiečių priklausomybę nuo bajorų. • Tolygiai paskirstyti valstiečiams feodalines prievoles. <i>Amžius:</i> XVI a.	4	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
			4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
35	Galimi atsakymai: • <i>Prievolė</i>: Činšas. <i>Paaškinimas</i>: Mokestis pinigais arba žemės ūkio produktais. • <i>Prievolė</i>: Lažas. <i>Paaškinimas</i>: Priverstinis neapmokamas baudžiauninko darbas bajoro valdose / laukuose. • <i>Prievolė</i>: Duoklė. <i>Paaškinimas</i>: Atsiskaitymas žemės ūkio produktais.	4	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. 4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
36	<i>Teisinė padėtis</i>: Baudžiauninkai. / Baudžiava. <i>Metai</i>: 1861 m.	2	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
37	<i>Kazimiero privilegija</i> užtikrina Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teritorijos vientisumą, sutvirtino bajorų teises, garantavo miestiečių luomines teises. <i>Aleksandro privilegija</i> nustatė naują didžiojo kunigaikščio ir Ponų Tarybos santykį, kuriuo buvo apribota monarcho valdžia. <i>Valakų reforma</i> – padidėjo išdo pajamos, buvo įtvirtinta valstiečių baudžiavinė priklausomybė. Per Valakų reformą sukurta feodalinė žemėvaldos sistema gyvavo iki baudžiavos panaikinimo.	3	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
38	• Rimtos spragos gynyboje. / „mūsų gynyboje buvo nerūpestingumo ir rimtų spragų“. • Nuolaidžiavimo politika. / „patyrėm pralaimėjimą nekariaudami“. • Pažeisti tarptautiniai susitarimai. / „Europos pusiausvyra tapo suardyta“.	3	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
39	• Agresyvi Vokietijos politika. • Anglijos ir Prancūzijos siekis nukreipti Vokietijos agresiją į Sovietų Sąjungą. <i>Nuomonė</i>: Karikatūra formavo ypač nepalankų visuomenės požiūrį į Vakarų valstybes (Angliją / Prancūziją / Vokietiją).	3	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
40	<i>Rezultatas</i>: Sudetų kraštas (dalis Čekoslovakijos teritorijos), pritarus Vakarų valstybėms, buvo perduotas Vokietijai.	2	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	<i>Paaiškinimas:</i> Hitleris niekino silpną ir neryžtingą Vakarų poziciją.		2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
41	<i>Sovietų Sąjungai:</i> • Atitolino galimą susidūrimą su Vokietija. • Gavo įtakos zonų Rytų Europoje. • Atsivėrė galimybės stiprinti savo šalies karines pajėgas. <i>Vokietijai:</i> • Išvengė karo dviem frontais. • Naudojosi Sovietų Sąjungos tiekiamomis žaliavomis. • Užsitikrino palankias sąlygas pradėti karą.	4	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. 4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
42	Galimi atsakymai: • Dviejų viena kitai priešiškų ideologijų (nacizmo ir komunizmo) suartėjimas buvo mažai tikėtinas. • Po nepuolimo sutarties pasirašymo buvo sudarytos sąlygos Vokietijai pradėti karinę agresiją.	2	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
43	• Tikėjosi, kad Vokietijos ir Vakarų valstybių susidūrimas išsekins abiejų pusių jėgas. • Gautos didžiulės teritorijos Rytuose sudarė prielaidas pastūmėti SSRS sienas į Vakarus.	2	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
44	• Agresyvi Vokietijos užsienio politika. • Vakarų nuolaidžiavimas Vokietijai. • SSRS siekis išplėsti savo įtakos sferą. • Diktatūriniai režimai. • Neveiksminga Tautų Sąjungos politika. <i>Paaiškinimas:</i> Nei Vakarai, nei Sovietų Sąjunga nerado bendrų sąlyčio taškų, kad sudarytų sąjungą prieš agresyvią Vokietiją.	4	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. 4 taškai skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
45	• Didžiosios valstybės Potsdamo konferencijoje nespėdė Lietuvos klausimo arba jį atidėjo. • Teigiama, kad Lietuvos klausimas atidėtas vėlesniam laikui ir bus sprendžiamas, kai bus išspręstos sudėtingesnės problemos.	2	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
46	Siekiai: • Kovoti su komunizmu / prieš komunizmą. / „Kovosianti visame pasaulyje prieš komunistinio totalizmo pastangas pavergti žmones ir tautas“. • Remti tautų išsilaisvinimo kovą. / „Remsianti laisvų tautų pastangas išsilaisvinti“.	3	Taškas skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. 2 taškai skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. 3 taškai skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	<i>Paaiškinimas:</i> Buvo tikimasi, kad bus paremtas ir Lietuvos pasipriešinimas sovietų okupacijai.		
47	Galimi atsakymai: • Čerčilio klaba Fultone. • Trumeno doktrina. / Maršalo planas. • Vakarų parama Berlynui jo blokados metu. • NATO įkūrimas. • Karas Korėjoje.	3	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.
48	<i>Tikslas:</i> Reikėjo įtikinti tolesnės kovos prasmingumu. <i>Paaiškinimas:</i> Vakarų parama darėsi vis mažiau tikėtina. / Žmonės buvo vis sunkiau įtikinti galima Vakarų pagalba.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
49	• Sovietų Sąjunga (J. Stalinas) siekia plėsti savo įtaką visame pasaulyje (Indonezija). • Šios įtakos plėtimui (Indonezijoje) yra priešinamasi ginkluota jėga.	2	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai.
50	Galimi atsakymai: • <i>Įvykis:</i> Prasidėjo vienas iš masinių Lietuvos gyventojų trėmimų. <i>Paaiškinimas:</i> Buvo siekiama sumažinti partizanų rėmėjų gretas ir įbauginti visuomenę. • <i>Įvykis:</i> Masinė Lietuvos kolektyvizacija. <i>Paaiškinimas:</i> Buvo siekiama įtvirtinti socialistinę sistemą ir pakirsti gyventojų paramą partizanams. • <i>Įvykis:</i> Lietuvos partizanų sričių ir apygardų suvažiavimas. <i>Paaiškinimas:</i> Įkurtas Lietuvos laisvės kovos sąjūdis (LLKS) ir priimta jo Tarybos Deklaracija, kuri sudarė teisinį ir politinį Lietuvos ginkluotojo pasipriešinimo pagrindą. • <i>Įvykis:</i> Priimta Lietuvių chartija (charta). <i>Paaiškinimas:</i> Išreiškė išeivijos lietuvių tautinio solidarumo principą ir moralinę nuostatą saugoti lietuviybę.	4	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai. <i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.
51	<i>Teigiama:</i> • Vakarų valstybės diplomatinėmis priemonėmis palaikė Lietuvos išsivadavimo kovą / leido veikti diplomatinėms atstovybėms / rengė pasipriešinimo dalyvius užsienio žvalgybos mokyklose. • Vakarų valstybių simbolinė parama skatino viltį kovoti ir nepasiduoti SSRS.	4	<i>Taškas</i> skiriamas, kai pateiktas vienas teisingas atsakymas. <i>2 taškai</i> skiriami, kai pateikti du teisingi atsakymai. <i>3 taškai</i> skiriami, kai pateikti trys teisingi atsakymai.

Kl. nr.	Teisingas atsakymas	Taškai	Pastabos
	<i>Neigiama:</i> • Nebuvo kategoriškai reikalaujama, kad SSRS kariuomenė išeitų iš okupuotos teritorijos. • Vakarų valstybės susitaikė su tuo, kad SSRS nesilaikė tarptautinių susitarimų. <i>Išvada:</i> • Vakarų valstybės simboliškai palaikė Lietuvos ir kitų okupuotų teritorijų siekį išsivaduoti iš SSRS. • Vakarai neturėjo realių galimybių pakeisti Potsdamo konferencijoje nustatytų sienų, nes siekis tai padaryti būtų sukėlęs karinį konfliktą su SSRS.		<i>4 taškai</i> skiriami, kai pateikti keturi teisingi atsakymai.